

ЧРЕЗ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ДО
Д-Р ИНЖ. РОСИЦА КАРАМФИЛОВА,
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА
ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

51
14 X

ВЪПРОС

от Илина Мутафчиева, народен представител от ПГ на „Демократична България“
на основание чл. 90, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 92, ал. 1 от
Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасям въпрос

ОТНОСНО: Актуализация на Закон за ограничаване изменението на климата (ЗОИК)

Уважаема Г-жо Министър,

В решението на Европейския съвет за одобрението на Националния план за възстановяване и устойчивост на България, **Реформа 10 (C4.R10): Декарбонизация на енергийния сектор**, фигурира ангажимент на България за декарбонизация в рамките на периода на изпълнение на НПВУ, а именно:

Декарбонизацията на енергийния сектор ще е с акцент върху намаляването на въглеродните емисии от производството на електроенергия с 40%, вземайки изходните нива от 2019 г. Целта за намаляване на емисиите трябва да бъде постигната през 2025 г. (измерено и потвърдено с данните за 2026 г.)

В заложения текст на реформата ясно е посочено, че намаляването на емисиите **ще се затвърди с актуализиране на националното законодателство в Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК)**, с който ще се създаде и ясен план за постепенно извеждане от експлоатация на централите на въглища до 2038 г. и ще се въведе регулаторен таван за техните емисии на въглероден диоксид, приложим от 1 януари 2026 г.

В тази връзка припомням, че натрупаното закъснение с необходимите структурни реформи в енергетиката води до:

- Висока зависимост на България от изкопаемите горива, и в частност лигнитните въглища, за генериране на електроенергия;
- Тежки проблеми, свързани с качеството на въздуха и околната среда, както и за човешкото здраве от работата на електроцентрали, използващи лигнитни въглища;
- Икономическа зависимост и липса на развитие за въглищните региони на България;
- Все по-големите рискове от климатичните промени за България, включително суши, горски пожари, горещи вълни и екстремни проявления на времето, които изискват спешно осъществяване на национална политика за адаптация.

Като се има предвид интензивния обществен дебат и като се отчита критичното значение на спешната реформа за декарбонизация, моля да отговорите как в качеството си на Министър на околната среда и водите ще инициирате необходимата актуализация на Закона за ограничаване на изменението на климата, така че ЗОИК да отговаря не само на формалното изискване на реформата на НПВУ, но също и на необходимостта:

- Да бъде напълно хармонизирана българската климатична политика с тази на Европейския съюз, като се осъществи необходимата хоризонтална координация и сътрудничество между съответните институции.
- Да бъде определена национална дългосрочна цел за климатична неутралност и секторни цели за декарбонизация, които да залегнат и в актуализирания Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК).
- Да бъде осъществявана национална политика за адаптация към климатичните промени, основана на актуална оценка за климатичните рискове за гражданите и икономиката на България, включваща мерки за адекватно управление на идентифицираните рискове и законово регламентирана роля на общините за превенция на и реакция при бедствия, свързани с климатичните промени.
- Да се гарантира, че научната общност, гражданите, експертите и бизнеса имат достъп до информация и участват във вземането на решения по отношение на климатичните политики чрез регулярно провеждане на Националния експертен съвет по изменение на климата (НЕСИК), както и консултативния съвет по европейската зелена сделка (КЕЗС).

Във връзка с гореспоменатото, моля, да отговорите устно на следния въпрос:

Какви конкретни стъпки сте започнали към този момент по актуализацията на ЗОИК? Планирате ли създаване на тематична експертна група за изготвяне на проект на ЗИД на ЗОИК? Планирате ли допълнително обществено обсъждане и събиране на обратна връзка от експерти и граждани и в какви срокове?

София 29.11.2022 г.

С уважение,

/Индия Муѝафчиева/